

אגרת הרבנות

אשר שלח קהל סאזען אל

ר' עק"ב א"ג ר

נעתק על ידי

יהודה לעווין

רב בעיר סינבע.

האגרת הזאת נעתקה מספר הזכרונות אשר הוא בדשות קהל פאזען, והוא
נרשם בנומ' III, ונמצאה שם בצד 35 והלאה. על הדבר הזה ראה Die ersten
Culturbestrebungen der jüdischen Gemeinde Posen unter
preussischer Herrschaft von Dr. Philipp Bloch (Jubelschrift zum
siebzigsten Geburtstage des Prof. Dr. H. Graetz צד 6 והלאה).

העתק שטר רבנות מאדמ"ו הרב הגאון המפורסם מ"ו עקיבא נרו יאיר.

ב"ה יום ה' ב' אלול בא יבא אדמ"ו הגאון מ"ו עקיבא איג"ר לפ"ק ע"ר הקודש ק"ק פרידלאנד משם רועה אבן ישראל, קהלת קודש פוננא תשית לראשו עמרת פוננא עיר ואם בישראל, יושבת ק"ק פוננא צהלי ורוני כי גדול בקרבך קדוש ישראל, ברוך אשר לא השבית גואל מישראל, איש אלקים קדוש וגורא מאוד תפארת ישראל, ה"ה אדמ"ו הרב הגאון הגדול המפורסם מופת הדור ההרו"ן ושגון נור הקודש פאר הומו"ן נ"י פ"ה ע"ה כ"ש תפארתו מ"ו עקיבא נרו יאיר, כאור הבהיר.

בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, אור ליום כ"א אדר תקע"ד לפקח על עסקי הכלל וצרכי ישראל, פה ק"ק פוננא כל נשיא בהם הרבנים המופלגים רבני חב"י הן הנה לבני ישראל, נשיאי עדה והיו למאורות הגדולות יושבי על מדין שופטים בישראל, ובהקהיל את הקהל עיני העדה אלופי רוונים הגבירים התורנים פו"מ שזכות אבותם מסייתם וצדקתם כתררי אל, ונלוו אליהם שאר עדה הקדושה קריאי מועד אנשי שם בתפוצות ישראל, אז נדברו יראי ד' איש אל רעהו לאמור עד מתי תהי' עדת ד' כצאן בלי רועה, נתנה ראש איש על העדה רועה נאמן לרעות ביעקב כתום לבבו ללמד העם חוקי האלקים ותורותיו לרעת מה יעשה בישראל, נחפשה נא ונחקרה אחר איש אשר רוח אלקים בו רוח חכמה ובינה לב הבין לשמוע משפט, ולהורות נתן בלבו ומורה גם הוא יורה ויען אחד מהחבורה¹) ויאמר הנה איש קדוש צדיק תמים, מפענח נעלמים, שוכן בק"ק פרידלאנד ושמו הגאון מ"ו עקיבא גינזי (sic) א"ש דת מסורים למו וכל רו לא אניס ל"י גודע ביהודה וגדול שמו בישראל, כל קביל די רוח יתירה ב"י בחכמה ובתבונה וברעת כעקיבא בן יוסף בדרורו שמעו הולך בכל המדינות ותחלתו. באיים יגדו, נקרא נא לאיש האלקים להיות נשיא אלקים בתוכינו לרב ומורה נר לרגלי העם ואור לנתיבתם צדקת ד' יעשה ומשפטיו עם ישראל, ויען העם קול אחד ויאמרו טוב הדבר כי ירענו את האיש ואת שיהו אשר הוא דורש טוב לעמו וגדול ליהודים, הוא הגבר הוקם על ועליו יציץ נור הרבנות, אך בזאת נאות לו אם יתרצה לקיים הפונקטין המבוארים בספר הזכרונות שלנו כמדובר עם הגאונים הקודמים וזהו פרטן:

(א) יקבל עליו הרב נ"י שאלות איסור והיתר, ודברי ריבות לברור יום א' בשבוע כי יהי' ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט וירצו דווקא לדון לפניו אוי ימחול לברור יום א' וישפט בין איש ובין רעהו ושכר בטילה יקח הרב המחצה, ומחצה הנשאר יקחו שאר הדיינים שכר בטילה.

¹ לפי הנראה היה זה ר' יוסף לאנדסבערג, ראש ישיבה בפאנזען (1750—1825) כמו האמור בס' תאר פני שלמה (Krotoschin 1870) צד 25. בנו ר' שלמה היה מחותן של ר' עקיבא איג"ר (שם צד 16).

(ב) כאשר עצת הגאון נ"י כאשר ישאל איש בדבר הא' ועצתו אמונה ע"כ אם יצטרכו אלופי פו"מ להמתיק סוד עמו ולשאל עצתו ימחול ליקח פנאי מכל עסקיו ויפן לשמוע דברי אלופי פו"מ יצ"ו.

(ג) שנירות הרב כל שבוע עשרה ר"ט וברגלים כפל.

(ד) יהא להרב נ"י ששה פלעטען בחורים אשר יבואו ממרחק לשמוע בלימודי' ללמוד אצל הרב הגאון נ"י.

(ה) הכנסות רח"ש מחתנים ביום חתונתם ושמחת לבם הרי זה בני יותן להרב שני פראצענט מכל מאה שצד הכלה הכניס לנדן, אך אם הבניסה נחלאות (sic) לחלושין לנדן לא יותן רק אחד פראצענט, כל הנ"ל אם הגדן הוא מאלף ר"ט למטה, אכן אם הגדן הוא מאלף ר"ט ולמעלה לא יקח הרב מהמותר מאלף ר"ט רק חצי פראצענט ומנחלאות יקח מהמותרות מאלף ר"ט רביע פראצענט.

(ו) הרב וכל הנלווים אליו ימנעו ממשא ומתן זולת שטר עיסקא מותר.

(ז) נדון עליות התורה בר חיובא הוא אל על (sic) יקראו מידי שבת בשבתו וברגלים יום ראשון בר חיובא הוא, ובשני אם יתרצה כבודו לילך לכה"מ של אלופי קה' שיבנה ב"ב להיות שם חיוב, הרשות בידו.

(ח) נדון סנדקאות בבשבוע (sic) הבן בהמלוו בשר ערלתו, שני סנדקאות הראשונים בשבוע שייכי' להרב, וסנדקאות היתירות רשות לבעל הבית לכבד למי שירצה.

את הדברים האלה נדברו והותנו ביום הקה' ונכתבו התנאים ע"פ ראשי פרקים להגאון המפורסם הנ"ל וקבל וקיים לאשר ולקיים להיות לנו לרב ומורה ע"פ תנאים אלו כגאונים הקודמים וישמחו העם ויתקעו בק' ויאמרו יחי אדונינו בוא יבא ברנה לקהלתינו, וישמח לבנו ותגל נפשינו, וניתן תודה ושבח לבוראנו, על כל הטוב אשר נמלנו, ור"ב (sic) טוב לבית ישראל, ואנחנו נותנים הודאה על העבר וצועקים על העתיד יהא רעווא שיבוא אדמ"ו בשעה מוצלחת להצלחתנו עולמים, ובכל זאת אנחנו כורתים אמנה ועל החתום לוינו כהנינו ושרינו, הרבנים המופלגים והקצינים ונדיבי' רוזנים פו"מ ושאר עדה הקדושה כלם מתאימות (sic) ושכולה אין בהם אהוים בחבלי עבותות האהבה הבעה"ח בפרשת למען יאריך ימי' על ממלכתו הוא ובניו בקרב כל ישראל פה פונגן.

(מאה ושלושים ושלושה חתומים מנכבדי הקהל ואתריהם נאמר:)

גם אנחנו אלופי פו"מ באנו עה"ח ואחרנו עד עתה כדי אשר השורה הואת תהי' לעד כי כל החתומים למעלה המה ח"י ממש נעשה עש"ק פ' שופטים ג' אלול תקע"ה.

(תשעה חתומים ומקצתם פרנסי הקהל, ואצלם בעמוד השני עוד תשעה עשר).